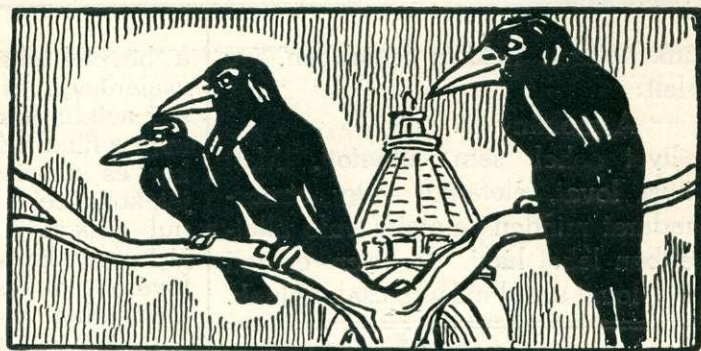

MI. UJSÁG AZ. ÁLLAT- KERTBEN?

BUDAPEST-SZÉKESFŐVÁROS-ÁLLAT-ÉS-NÖVÉNYKERTJÉNEK-KÖZLEMÉNYEI

Budapest, 1914.

I. évfolyam. 21. szám.

Kedd, szeptember 8.

Egyes szám ára: 10 f

Dr. LENDL ADOLF és Dr. MÁRKUS JENŐ
közreműködésével szerkeszti:
RAITSITS EMIL

Megjelen május—szeptember hónapokban minden
kedden és pénteken, azontúl havonta legalább
egyszer. ✻ „A TERMÉSZET” melléklapja

A mokány ló.

A mokány ló szintén azok közé a speciális magyar házi állatfajták közé tartozik, amelyek ma már ritkán találhatók. A mokány lovat különösen Erdély magas hegyvidékein látni, ahol az ottani lakosok főképpen a hegyeken át való teherhordásra használják e pompás kis állatokat. Nagyon szép formájú, zömök kisebb lófajta a mokány ló; a színe tiszta fekete. A hegyi lakók nem igen gondolják, hanem szabadjára eresztik ezeket az állatokat s csak akkor fogják be, amikor szükség van rájuk. Szabad állapotukban nagy, hosszú szőrűk van, épen úgy, mint a shetlandponnyknak. A mi állatkertünk példányai természetesen megfelelő gondozásban részesülnek s ezért a mi mokány lovunk szőre rövid és fényes. Az állatkertben rendszeren kisebb kocsikban használjuk a mokány lovakat s a gyermekjátszóterén hatalónak is.

Mokány lovat — tiszta fajt — különösen Hunyadmegyében, Fogarasmegyében és Háromszékmegyében a magasan fekvő falvakban lehet találni. Másutt a folytonos kereszteződés folytán megváltoztak a mokány lovak s az állatkert igazgatóságának nagy fáradságába került, míg tiszta fajta példányokat tudott beszerezni.

Még az állatkert megnyitása alkalmával sikerült egy mént és két kancát szerezni; ezeknek minden esztendőben egy-egy csikójuk volt, úgy

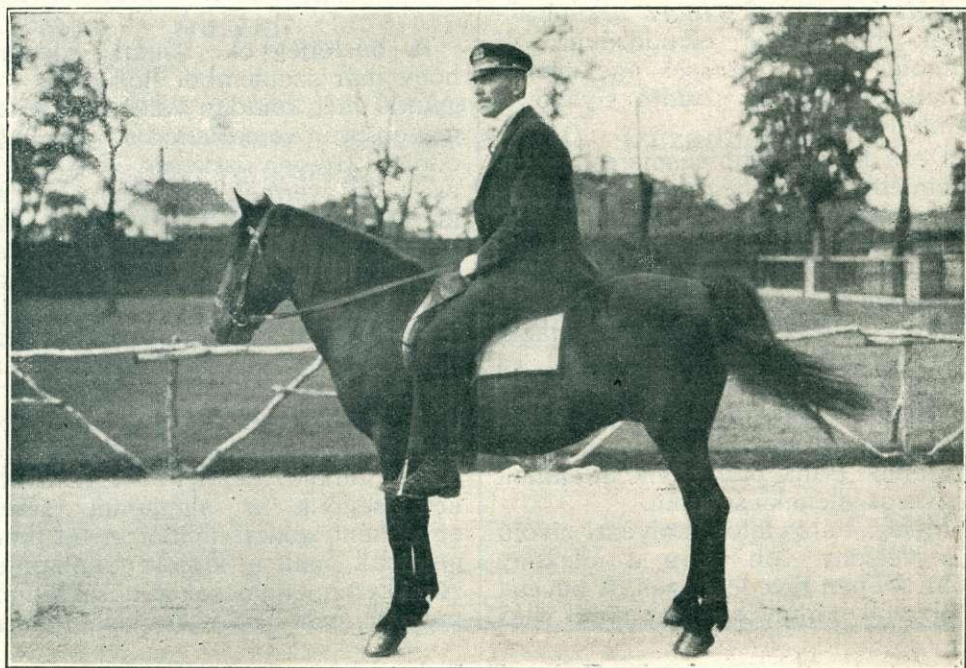
hogy egy csikót el is adtunk már belőlük s még mindig van belőlük három nevelőfélben.

A külföldi állatkertekben nem igen mutatják be az odavaló háziállatokat, viszont az is igaz, hogy a legtöbb helyen nincsenek is olyan speciális fajtájú háziállatok, mint Magyarországon. A mi állatkertünk azonban feladatául vállalta, hogy a hazánkbeli őseredeti fajtákat egybegyűjtse s bemutassa az érdeklődő közönségnek. Most már azok a külföldi állatkertek, amelyek tudomást szereztek erről, elhatározták, hogy ezekből a tipusos fajtákból be fognak szerezni maguknak.

Így például a mi szilaj szarvasmarhánkból van egy példány a berlini állatkertben, amely most a mokány ló csikóiból is kért tőlünk egyet. A mi eredeti kutyafajtáinknak szaporulata már el is van ígérve a külföldi állatkerteknek.

Több külföldi állatkert igazgatója, aki nálunk járt s megnézte a mi állatkertünket, épen ezeket az állatokat szemlélte a legnagyobb tetszéssel, mert ezeket másutt nem láthatni, csupán csak nálunk.

A filadelfiai állatkert igazgatója, aki tavaly tanulmányozta állatkertünket, arra a kérdésünkre, hogy melyik álla-

A MOKÁNY LÓ.

tunk tetszett neki a legjobban, így felelt:

— A mokány ló.

Ilyet sehol sem láthatott. Mert nilusi lovat, elefántot vagy struccmadarat minden valamire való állatkertben lehet látni, de ilyen eredeti fajta lovat sehol másutt, csak nálunk.

Az állatkerti jótékony hangverseny.

A Filharmóniai Társaság szeptember elsején délután a hadbavonultak családtagjai és a háború folytán kereset nélkül maradtak javára hangversenyt rendezett az állatkertben. A hangverseny igen szép sikerrel végződött. Valóságos művészi esemény volt ez a hangverseny, mely az állatkerti tó partján folyt le. Minden egyes előadás határtalan gyönyörűséget keltett; az előadók valósággal versenyeztek egymással a művészi elismerés pálmájáért.

A műsor igen érdekes és tartalmas volt. Mindegyik szám mélyebb hatást keltett. A filharmóniai zenekar Kerner István vezetésével előadta Erkelnek a Szózat felépülő ünnepi nyitányát. Lisztnek most szinte aktuális „Hunok harca” című szimfóniai költeményét és a „Magasan száll a daru” nótát parafrázis rapszódiját. Még zajosabb hatást keltett Wagnernek a német császárság megszületését dicsőítő Kaisermarscha, a Wacht am Rhein és a Himnusz, mert ezeknek előadásában az Operaház jeles kórusa is közreműködött, sőt velük énekelt a hallgatóság is. Az Operaház énekkara ezenfelül külön babért is szerzett Huber „Fohász”-ának hangulatos előadásával; itt Nápolyi Imre érzéssel énekelte a tenórszólamot és Ádám Győző a baritonszólót.

De a legzajosabb elismerést, a legőszintébb sikert mégis a közreműködött szólisták aratták. És méltán. Mert Sebők Sári üde, pihent hanggal és kifogástalan koloratúrával énekelte a Lagrange-áriát, Szemere Árpád pedig viharos lelkesedést keltett egy hazafias dalnak (Doppler Ilkájából) és Rákóczi imájának (Zichy Nemojából) lendületes, megkapóan szép előadásával. Környe Bélát is zajosan megtapsolták Bánk bán egyik áriájának bravuros eléneklése után.

Meleg, hangulatos, művészi nivójú hangverseny volt ez s a jótékony célra szépen jövedelmezett. A bevétel több volt háromezer koronánál s ez

a bevétel teljesen a hadbavonultak családtagjai és a háború folytán kereset nélkül maradtak javára szolgált, mert a filharmóniai társaság, az énekar és az összes többi szereplő a jótékony célra való tekintettel díjtalanul működött közre, a rendezéssel járt egyéb költségeket pedig a székesfőváros tanácsának elhatározásából az állatkert viselte.

Lapunkban közöljük Kerner István, a m. kir. Operaház kitűnő karnagyának arcképét, aki a filharmóniai zenekart vezette.

KERNER ISTVÁN
a m. kir. opera karnagya.

HIREK

...

A bérletjegyek. Annak ellenére, hogy már szeptember hónapban vagyunk, még mindig váltanak bérletjegyet erre az esztendőre, úgy hogy eddig 1914-ben összesen 5781 felnőtt és 11.295 gyermek-bérletjegyet adtunk ki. Természetesen most már az őszi hónapokban lényegesen kevesebben váltanak bérletjegyet, mint azelőtt, de reméljük, hogy az új évben annál is inkább, mert hiszen a bérletjegy nemcsak az állatkert látogatására szól, hanem bizonyos előnyöket is biztosít tulajdonosának a téli szezonra. A bérletjegyek nagy számából is látható, mennyire megkedvelte közönségünk az állatkertet, amely egyébként sokkal többet nyújt látogatóinak, mint a külföld állatkertjei. A mi kertünk nemcsak kulturális intézmény, hanem úgy a felnőtteknek, mint

a gyermekeknek számos olyan szórakozást nyújt, ami e szép keretbe beillik.

Évi és a biciklije. Egyik előző számunkban jeleztük, hogy a kedves, okos és tanulékony Évi csimpánznak biciklit akarunk beszerezni. Tervünket valóra is váltottuk és vettünk egy biciklit, kis gyereknek valót s azon voltunk, hogy az Évi megtanuljon biciklizni. Évi azonban nagyon bizalmatlanul fogadta az előtte szerföltött gyanús szerkezetet és sehogysem akart ráülni. Különösen a kerekek forgása fokozta gyanakodását. Ha kényszeríteni akartuk, hogy a biciklire ráüljön, olyan lármát csapott és olyan sivítást vitt véghez, hogy összeszaladtak az emberek. Ilyenformán még a délelőtti órákban sem tudtunk célt érni, pedig ez a legalkalmasabb idő arra, hogy az állatokkal hosszabban foglalkozhassunk. Úgy gondoltuk, helyesen járunk el, ha a biciklit betesszük ketrecébe, hogy mindig előtte legyen s folytonosan lássa; így talán majd megszokja. Majd megpróbálja megforgatni a kerekeit s egyébként is hozzá fog nyúlni. Így talán majd megtanul rajta ülni is. Évi néhány napon át oda sem nézett a biciklire s egyáltalában nem törődött vele. Egy szép napon reggel legnagyobb csodálkozásunkra teljesen összezúzva, összetörve találtuk a biciklit ketrecében. Úgy látszik álmodott valamit róla, valami rosszat, tehát amikor reggel felébredt, neki ment és összetörte. Ez az esemény azonban nem kedvetleníti el az állatkert igazgatóságát, hanem majd ha Évi még jobban megokosodik, újból teszünk vele kísérletet.

A pálmaházból. Az utóbbi napokban megnövekedett a pálmaház látogatóinak száma, amiben nem kis része van gyönyörű kaktusz-gyűjteményünknek. Ez a gyűjtemény, mely a pálmaház épületének egyik szárnyát foglalja el, páratlan a maga nemében s szakembernek és laikusnak egyaránt a legnagyobb mértékben kivívja a tetszését. Amióta a kaktusz-gyűjteményt beszereztük és elrendeztük, folytonosan kaptuk az elismerő leveleket, ami szintén bizonyítéka gyűjteményünk értékének és szépségének. Annyi bizonyos, hogy aki nem látta még kaktusz-gyűjteményünket, az nem ismeri a maga teljes szépségében és gazdagságában kerünket.

A kiadásért felelős: RAITSITS EMIL

Az állatkerti szimfonikus zenekar műsora 1914. szept. 8-án kedden

Délután 5-től 7-ig.

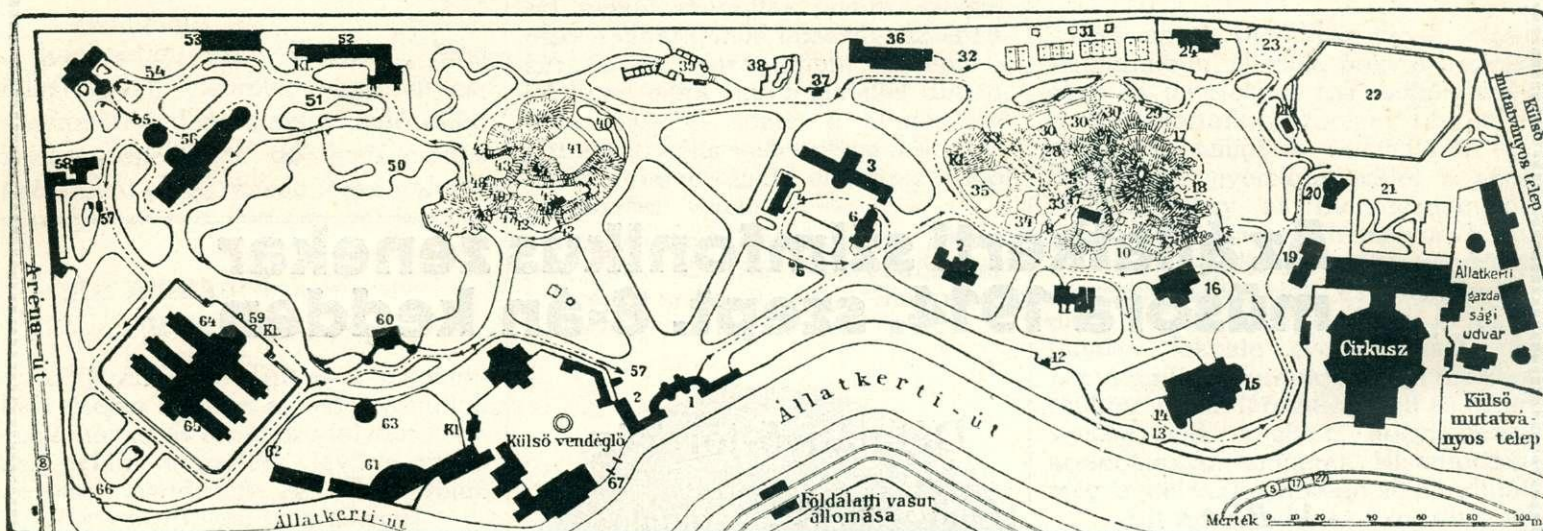
1. <i>Blou:</i>	Lengő zászlók — Induló
2. <i>Lincke:</i>	Luna asszony — Nyitány
3. <i>Gilberte:</i>	„Éjjel“ Chanson a Mozikirályból
4. <i>Meyerbeer:</i>	A próféta — Ábránd
5. <i>Herold:</i>	Zampa — Nyitány
6. <i>Myddleton:</i>	„The Phantom — Brigade“
7. <i>Lehár:</i>	Luxemburg keringő
8. <i>Fetrás:</i>	Slágerek — Egyveleg

Este 8-tól 11-ig.

1. <i>Wieschendorff:</i>	Jönnek a honvédek — Induló
2. <i>Suppé:</i>	Pique Dame — Nyitány
3. <i>Victor-Herbert:</i>	Panamerikana — Jellemkép
4. <i>Wagner:</i>	Lohengrin — Ábránd
5. <i>Aubert:</i>	A fekete dominó — Nyitány
6. <i>Schubert:</i>	Ave Maria
7. <i>Strauss:</i>	Művészelet — Keringő
8. <i>Bizet:</i>	Carmen — Ábránd
9. <i>Nicolai:</i>	A windsori víg nők — Nyitány
10. <i>Offenbach:</i>	Musette — Ó-francia táncdal a XVII. századból
11. <i>Ochs:</i>	Német népdal humoreszk
12. <i>Belvedere:</i>	Tango Argentina

Karnagy: WIESCHENDORFF HENRIK tanár, a m. kir. operaház tagja.

A SZÉKESFŐVÁROSI ÁLLATKERT HELYSZINRAJZA

JELMAGYARÁZAT:

Az állatkertbe vezető villamosok számai: 5, 15, 17, 21, 23, 25, 27, 37, 73, 75, közúti, 8, 10, 12, 48, városi villamos vasút. — F. J. földalatti villamos vasút. Omnibusz. A térképen látható számok az útmutató szövegére utalnak. — az útmutató leírásában követett útirány. — Kl. = klozet.

1. Főkapu
2. Igazgatóság
3. Majmok
4. Rágcsálók
5. Mókusház
6. Szarvasok
7. Juhok
8. Tejszarnok
9. Antilopok
10. Bölények
11. Cukorkaárusítás

13. Kapu
14. Néprajzi gyűjtemény
15. Vastagbőrűek
16. Zsirafok
17. Turista-út
18. Vendéglő
19. Tevéfélék
20. Disznófélék
21. Gyermekek játszóhelye
22. Sport-pálya

23. Lovagló és kocsi-kázo-pálya
24. Zebraistálló
25. 26. 27. 28. Kecsefélék
29. Kis medvék
30. Nagy medvék
31. Kuttyák
32. Süteményárusítás
33. Átjáró az oroszlan-házon át
34. Tigrisbarlang
35. Oroszlánbarlang

36. Kisragadozók
37. Hűsítő italok árusítása
38. Vidrató
39. Várrom
40. Fókátó
41. Jegesmedvék
42. Turista-út
43. Rozsomák
44. Nyestfélék
45. Rénszarvasok
46. Norvég ház

47. Hófajdok
48. Alagút-átjáró
49. Bejárat a mozgófényképekhez
50. Uszómadarak
51. Gázlók, kacsák
52. Fácános
53. Sasok
54. Struccok
55. Kisebb tóparti madarak
56. Madarak háza

57. Dohányárusítás
58. Falusi gazdaság
59. Akvárium
60. Terrárium
61. Vendéglő (Spartan és
62. Kávéház / Maloschik
63. Zenepavillon
64. Kávéházi terras
65. Pálmaház bejárata
66. Aréna-úti kapu
67. Gundel-féle vendéglő

HIRDETÉSEK

Az Állatkertben

nézzük meg
az Akváriumot
és a Pálmaházat

Szép emléktárgyak jutányos áron kaphatók

KERTÉSZ TÓDOR

BUDAPEST, IV. KER., KRISTÓF-TÉR

- ◆ Emléktárgyak, utazási cikkek, játékok és sport áruk, háztart. cikkek nagy raktára
- ◆ A IV. kerület Bécsi-utca 2. szám alatti
- ◆ „BUDAPEST” SZÁLLODA SAJÁT KEZELÉSÉBEN
- ◆ Állandó vevőinek a szobák áraiból megfelelő árkedvezményt nyújt

